

Sidstnævnte bestemmelse, der udelukker, at selv renset kloakvand udledes i det pågældende overfladevand, omfatter også tilløbene til indtagningsstedet, jfr. Juristens kendelseshefte XVII (1962), side 3. Efter lov nr. 60 af 24. april 1896 § 3 kan regeringen gøre 1857-lovens bestemmelser anvendelige i kommunerne uden for København, men dette er ikke sket med hensyn til noget af de nu eksisterende overfladevandsanlæg.

Loven af 1857 må ses i forbindelse med den daværende vandløbslovgivnings ret svage beskyttelse af vandløbene mod forurening. De almindelige regler i den nuværende vandløbslovgivning giver vandløbene en adskilligt bedre beskyttelse mod forurening end den tidligere vandløbslovgivning, men ikke en så stærk beskyttelse som den særlige københavnske beskyttelseslov af 1857. Hvis en landvæsenskommission måtte træffe beslutning efter vandløbsloven af 1949 om særlig beskyttelse mod forurening af et vandløb, fordi dets vand skal benyttes til vandforsyningsformål, ville udgiften ved de særlige beskyttelsesforanstaltninger ofte kunne lægges på vandforsyningsanlægget, jfr. bemærkningerne til § 42.

De regler, som KF i § 19, jfr. § 22, stk. 3, foreslår om tilladning til overfladevand, der benyttes til vandforsyning, bygger for så vidt angår udledning af spildevand på vandløbslovens regler. Det foreslås dog i § 39, stk. 2, at 1857-lovens regler fortsat skal gælde for de overfladevande, som loven nu gælder for (bl. a. Sønder sø, hvorfra der tages vand til Københavns vandforsyning).

Nærværende forslags § 44 bygger på KF § 19, jfr. § 22, stk. 3, men er omarbejdet under hensyn til det forslag til ændring i vandløbsloven, der er fremsat af landbrugsministeriet på grundlag af betænkningen fra Spildevandskommissionen af 1957 (Betænkning nr. 431, 1966).

Stk. 1 indeholder hovedreglen om beskyttelse af vandet. Beskyttelsesbestemmelser kan træffes af en landvæsensret nedsat efter reglerne i forslagsets §§ 4 eller 5. Der vil dels kunne træffes en række foranstaltninger, som allerede ville kunne træffes som følge af vandløbsloven, herunder mod spildevandsudledning, dels foranstaltninger, som ikke er omfattet af vandløbsloven, f. eks. forbud mod vask i vandløbet. Foranstaltninger, som har hjemmel i vandløbsloven, vil i øvrigt også kunne træffes af de almindelige vandløbsretter, jfr. bemærkningerne til stk. 3 nedenfor.

Regler om det særligt vigtige forhold, der angår spildevandsudledning i vandløbet, er givet i stk. 2. og 3. I lande, herunder bjerglande, med meget

udprægede hovedvandløb og stor afstand til kyst kan det til en vis grad være uundgåeligt at benytte de store vandløb både til vandforsyning og til udledning af — tilstrækkeligt renset — spildevand, og dette vil også være forsvareligt på grund af disse vandløbs vældige vandrigelighed og dermed store selvrensning. I Danmark, hvor vandløbene er betydeligt mindre vandrige, vil det i vidt omfang være nødvendigt at holde de vandløb, der bruges til overfladevandforsyninger, fri for spildevands-tilløb; til gengæld er vandløbene så langt mere spredte over et fladere terræn og kysten så meget nærmere, at det er lettere at finde andre afløb. I hvert fald langs selve indtagningsstedet må der dog i reglen bygges afskærende kloakledninger.

Stk. 2 vedrører foranstaltninger mod de spildevandsudledninger i vandløbet, som findes forud for tilladelsen til overfladevandværket. Det fastsættes i overensstemmelse med gældende praksis, at vandforsyningsanlægget skal betale udgifterne ved ændring af disse spildevandsanlæg, for så vidt de er lovligt bestående, når vandforsyningsanlægget oprettes.

Stk. 3 handler om den stilling, der må tages til ønsker om at lave nye spildevandsudledninger til vandløbet, efter at vandforsyningsanlægget er tilladt. Afgørelsen må normalt træffes af en landvæsenskommission sammensat efter forslagsets §§ 4 eller 5. Ved udledninger i nogen afstand over indtagningsstedet vil det dog kunne være forsvareligt, at spørgsmål om udledning af mindre forurenede spildevand — f. eks. spildevand fra køkkener og vaskekummer — afgøres efter de almindelige regler i vandløbsloven, således at udledningen eventuelt kan ske uden tilladelse og ellers med tilladelse fra en vandløbsret, eventuelt et landvæsensnævn. Tilsvarende kan måske gælde for visse udledninger af mere forurenede spildevand, herunder spildevand fra weer, i meget betydelig afstand oven over vandindtagningen. Det foreslås i stk. 3, at landvæsensretten i forbindelse med sin meddelelse af vandindvindingsstilladelsen skal bestemme, i hvilke dele af afstrømningsområdet alle fremtidige spildevandsanlæg, henholdsvis visse arter af fremtidige spildevandsanlæg, skal betinges af godkendelse fra en landvæsensret nedsat i medfør af lovforslaget. Spildevandsager, som ikke på denne måde henlægges til en landvæsensret nedsat efter lovforslaget, vil sædvanligvis kunne fremmes efter vandløbslovens almindelige regler. Kræves der herefter tilladelse fra en vandløbsret, vil vandforsyningsanlæggets ejer og visse andre i vandforsyningen interesserede dog under sagen kunne forlange, at sagen går over til behandling for en kommission